

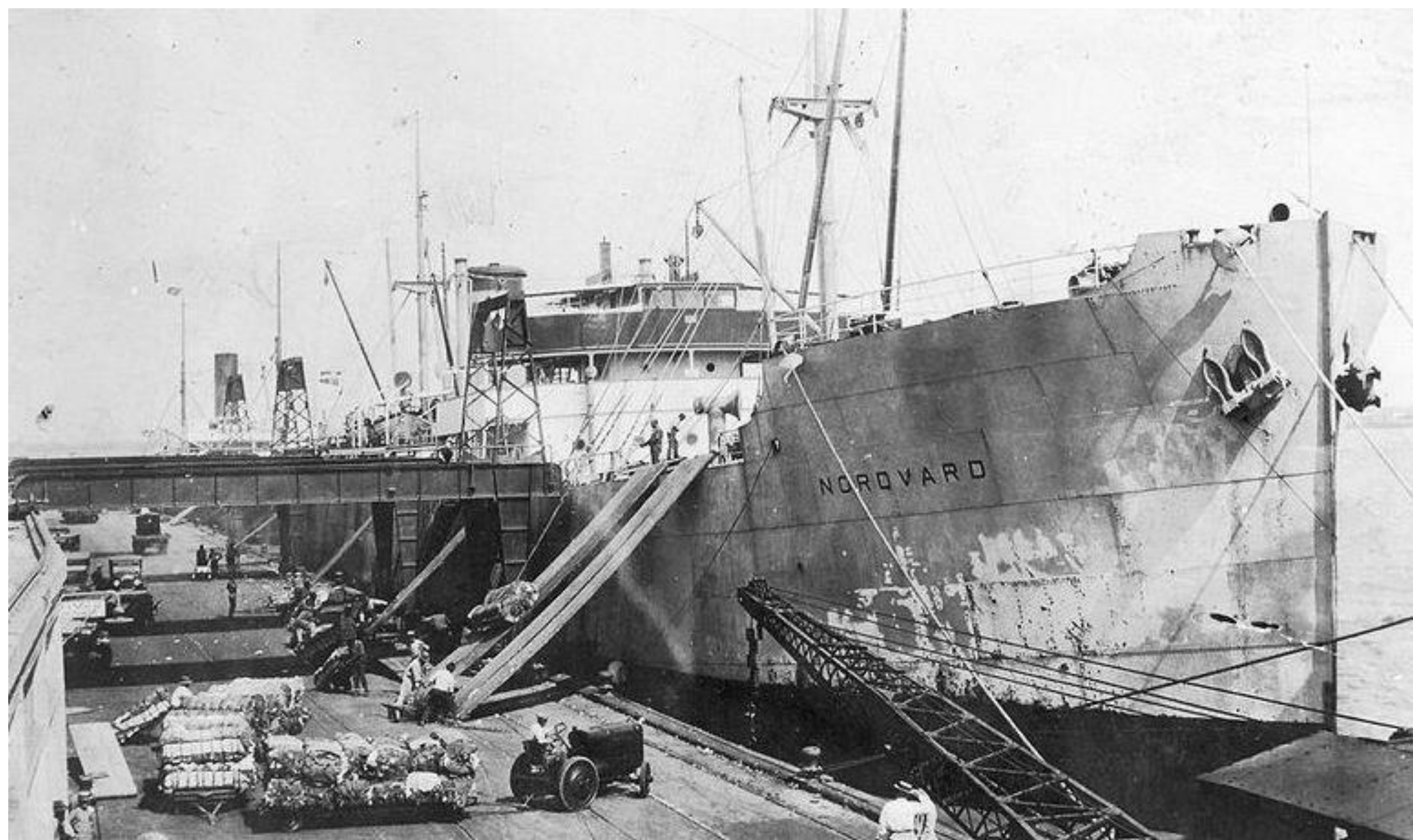

Oljelekkasje fra Nordvard i Mossesundet

Moss kommune
ved Cecilie Kildahl
Avdelingsleder natur, klima og bymiljø

Moss
kommune

Bruk av Mossesundet

Nytt hotell med strand

200 m

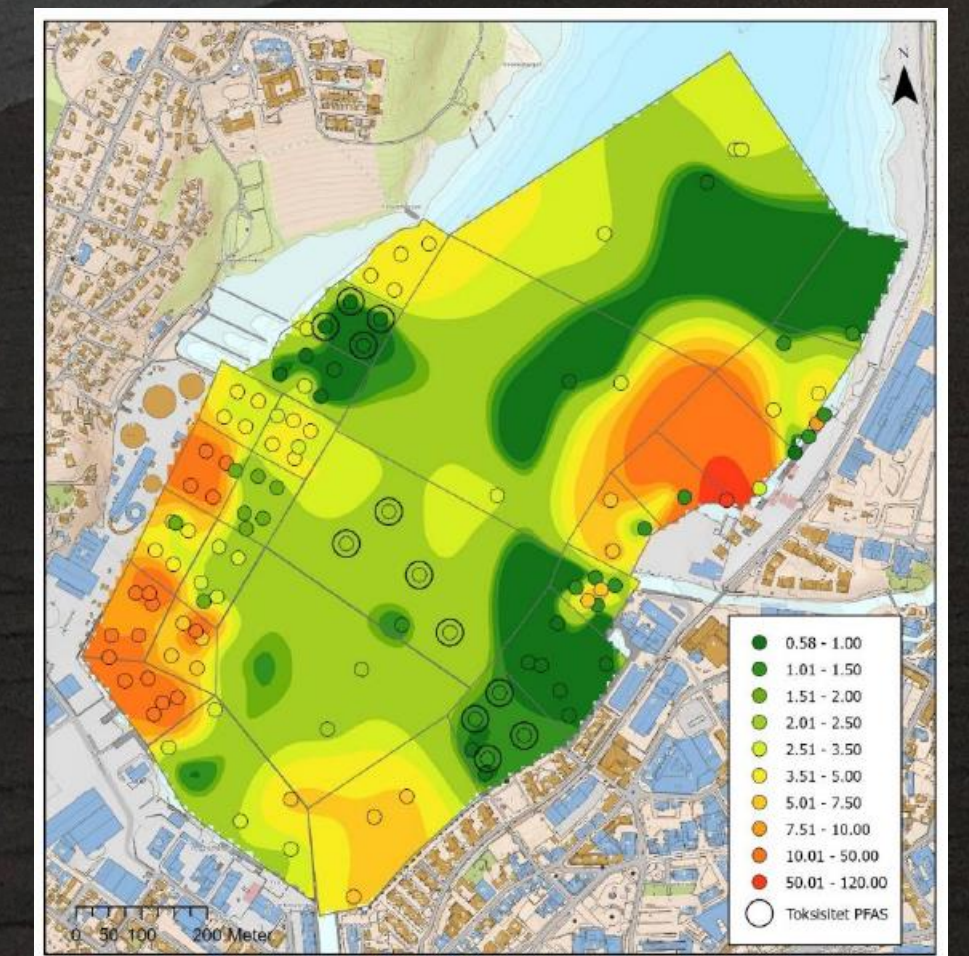
rtverket

Prosjekt Rent Mossesund

Opprydning av forurensede sedimenter i Mossesundet

Foto: Moss kommune

Hvem har ansvar for hva?

- KYV har ansvar for skipsvraket og oljen når den ligger inne i vraket
- Kommuner har ansvar for mindre tilfeller av akutt forurensning, i hht. §2 i forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning.
- Denne hendelsen ble av KYV vurdert som en mindre akutt forurensning. KYV har definisjonsmakten på hva som er en mindre hendelse i hht. lovverket.
- Kystverket kan da pålegge den ansvarlige å iverksette tiltak innen en nærmere angitt frist i medhold av forurensningsloven § 7 fjerde ledd.

Lekkasje august 2022

Moss kommune fraråder innbyggerne å bade i Mossesundet – hva er «en mindre hendelse»?

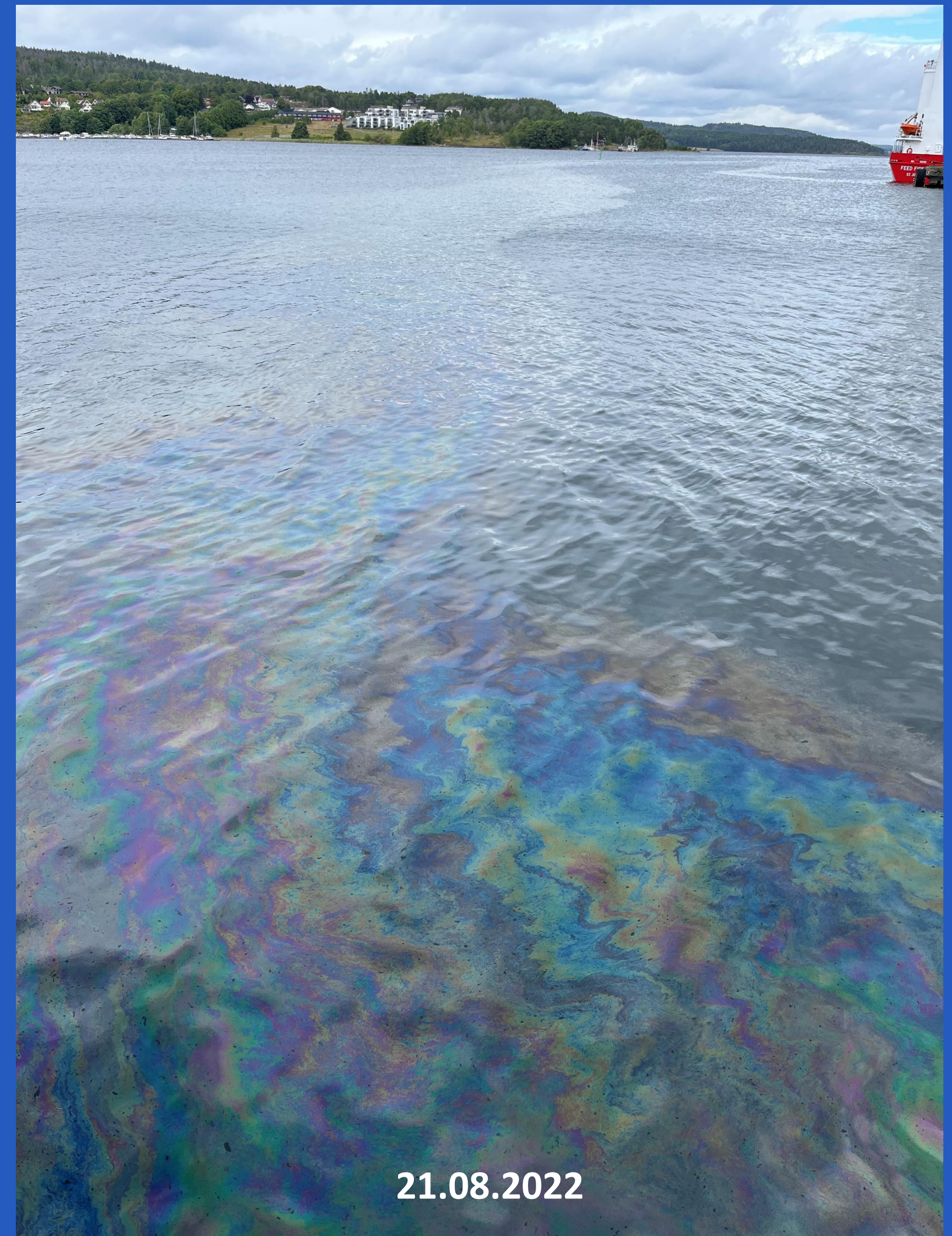

Foto: Kystverket

25.08.2022

Moss kommune ved Skjærgårdstjenesten, IUA
Østfold og MIB (brann) setter ut lenser!

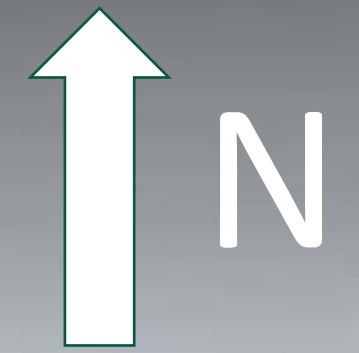

Foto: Moss kommune

600 meter lenser settes ut og forankres med moringer på 1 tonn.
Lensene fanger opp oljeutslippet så det ikke spres.
I starten av september fjerner vi anbefaling om ikke å bade i Mossesundet.

Torsdag 25.august: MIB, MK, IUA setter ut 600 meter med lenser

Munning av Mosseelva

Skjærgårdstjenesten er ute hver dag og sørger for at lensene å lå som de skulle og at lys og annet virket som det skal.
Lensene byttes hver måned.
Strøm fra Mosseelva gjør at lensene må korrigeres ofte.

Foto: Kystverket

Olje kom i dråper flere steder fra skipet:

Foto: Kystverket

04.11.2022

Trykk fra Mosseelva

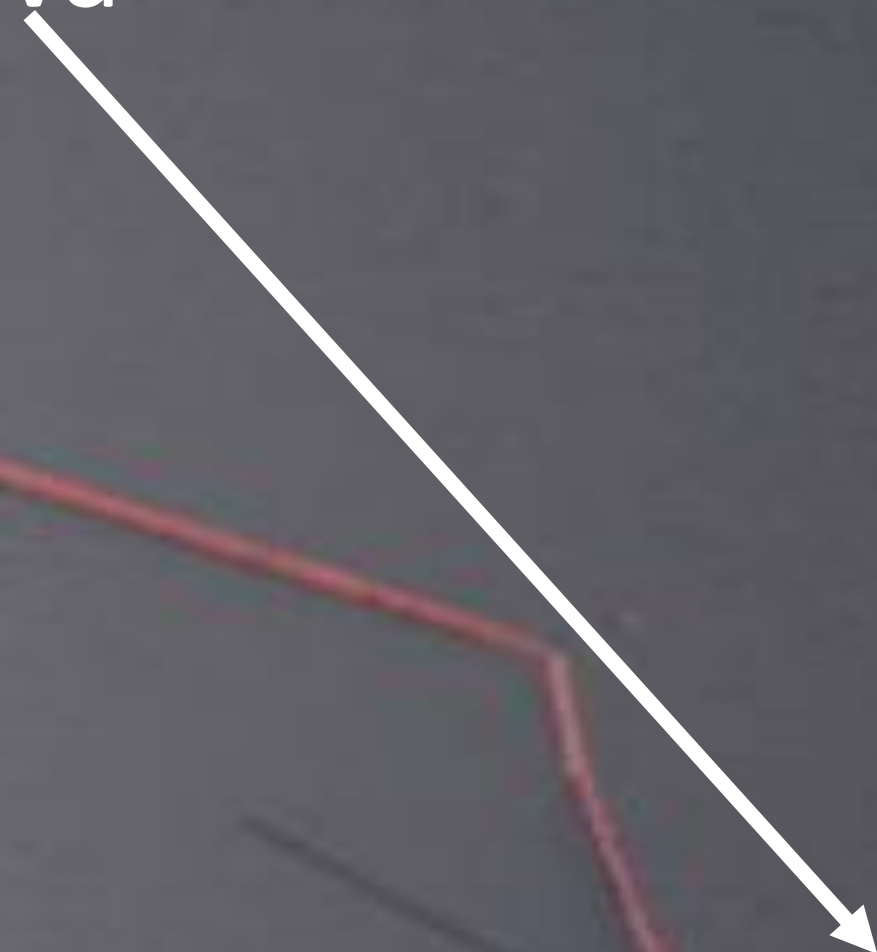

Foto: Kystverket

N 59°25'52.4

14.09.2022 13:16:47

04.11.2022 – justering av lenser

Foto: Moss kommune

Vinteren nærmer seg og vi er nå i uke 51 2022

Vinterlenser – hva er det?

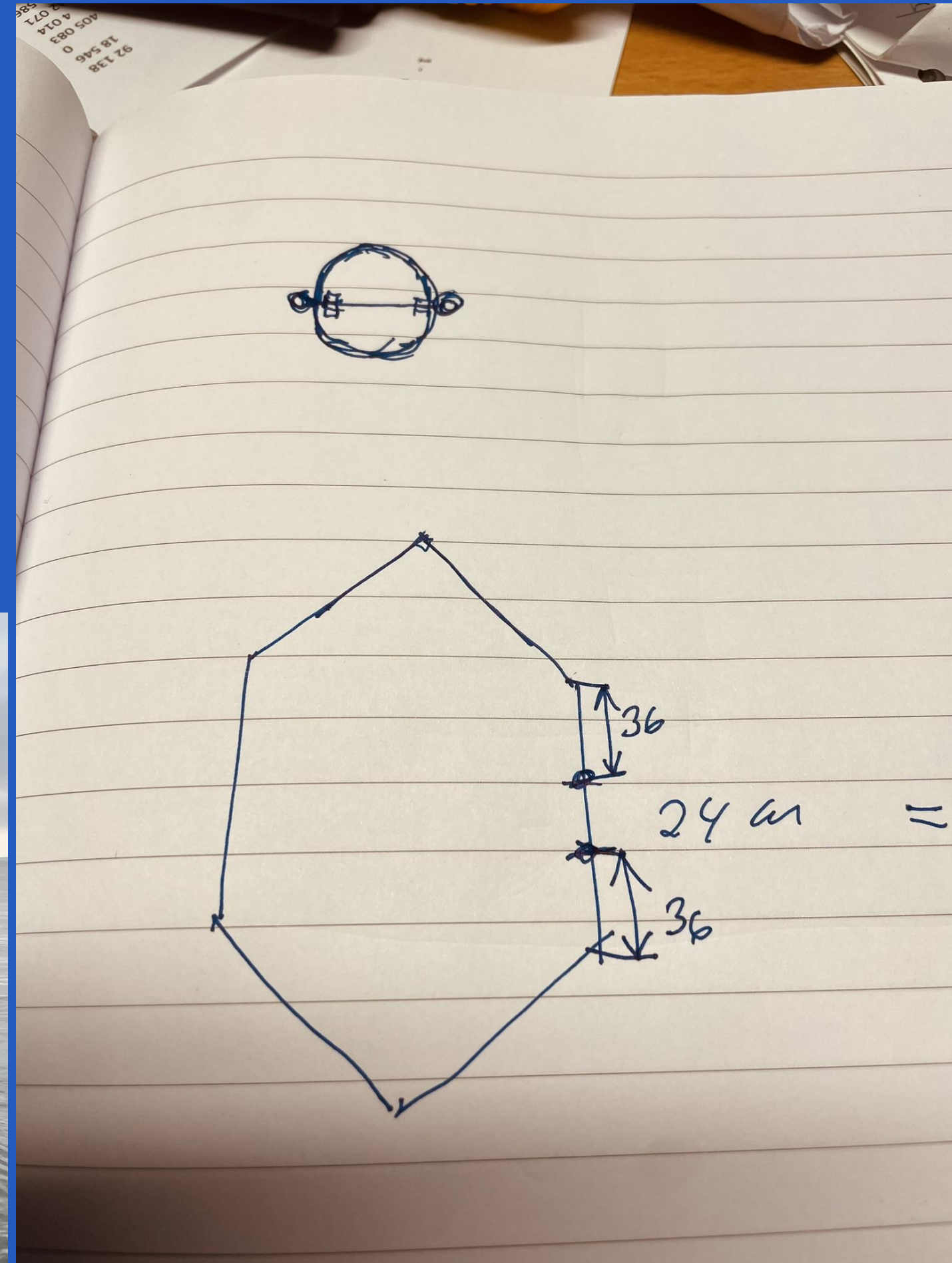
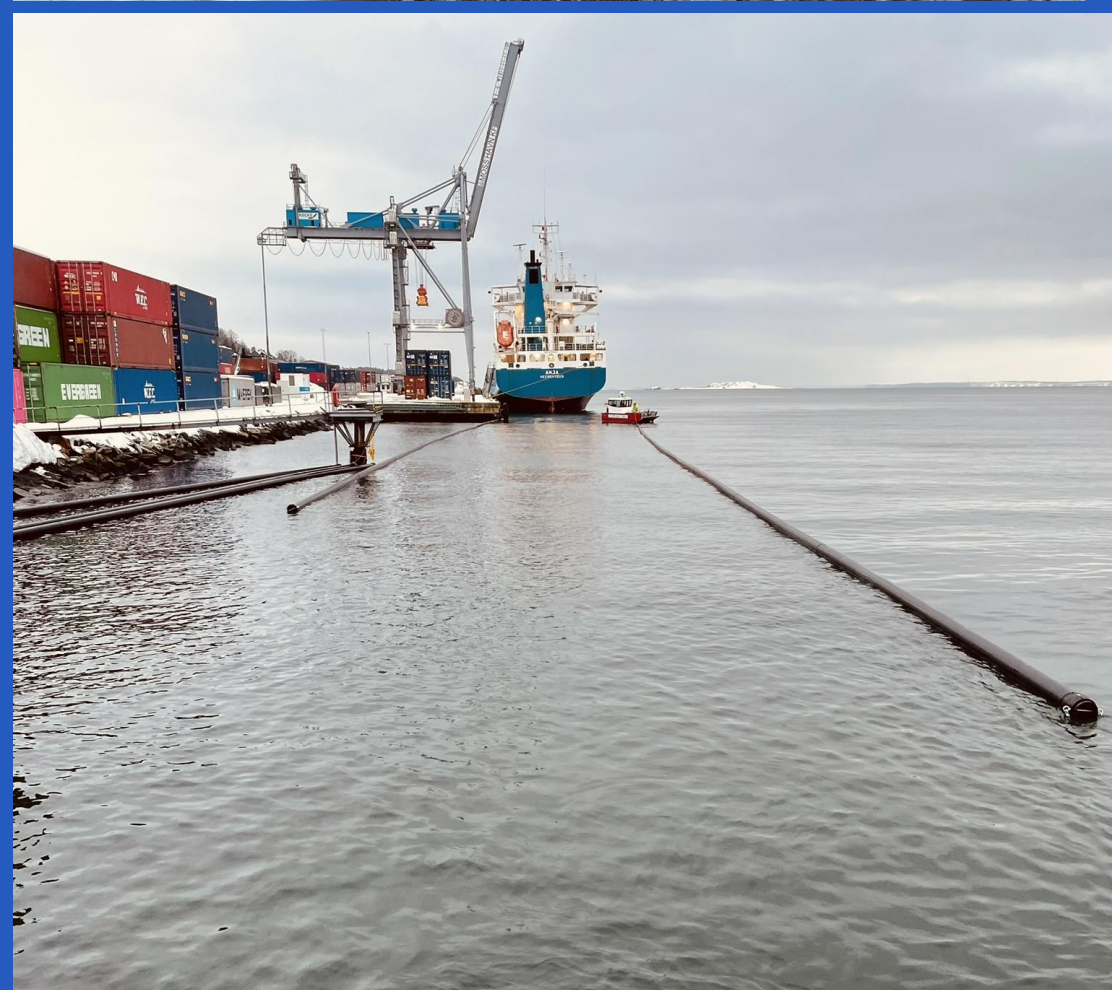

Foto: Moss kommune

Moss kommune varsler KYV at vi ikke klarer å opprettholde aksjonen med de ressursene vi har.

Vinterlensene

Foto: Kystverket

Ressurser:

250 timer i 2022

60 timer våren 2023

Bruk av båt og utstyr samt IUA kommer i tillegg.

Totalt en kostnad på 2 MNOK

IUA Østfold og MIB var uvurderlige støttespillere for Moss kommune i det praktiske arbeidet i aksjonsfasen.

Foto: Moss kommune

Hvem fikk/tok ansvaret for oljelekkasjen fra vraket?

- KYV var overfor Moss kommune veldig tydelige fra august at dette var en kommunal aksjon
- Gjennom høsten var det dialog mellom MK og KYV om hvem som egentlig hadde ansvaret. Det var uenighet. Moss kommune hadde ansvaret.
- KYV sa at de hadde strukket seg langt når det gjaldt å bidra med rådgivning og finansiering
- Møte i desember 2022 med kommunens direktør og ordfører, jurist, enhetsleder og avdelingsleder fra MK, og direktør for KYV, controller, jurist og samfunnskontakt fra KYV. Ressursutfordringer i MK. Uenighet mellom MK og KYV om hvem som skulle ha ansvaret.
- MK oppfattet på dette møtet at KYV skulle ta ansvar fra 2023, men måtte sende nok et brev. MK fikk lovnad om at utgifter skulle dekkes. Utgifter ble dekket etter søknad.
- Brev sendt KYV i februar 2023 om at MK nå ikke hadde mulighet til å holde i beredskapen videre
- I mars 2023 overtar KYV aksjonen
- Ukentlige møter mellom KYV, IUA og MK fram til tømning av vraket – god dialog. Egne kommunikasjonsmøter.

Tømming av Nordvard mai/juni 2023

Foto: Moss kommune

An aerial photograph of a harbor area, likely Nordvard, showing a large red containment boom forming a semi-circle in the water. Two boats are visible inside the boom. The background shows a coastal town with buildings and a road. The sky is blue with some clouds.

Tømmingen av Nordvard 2023

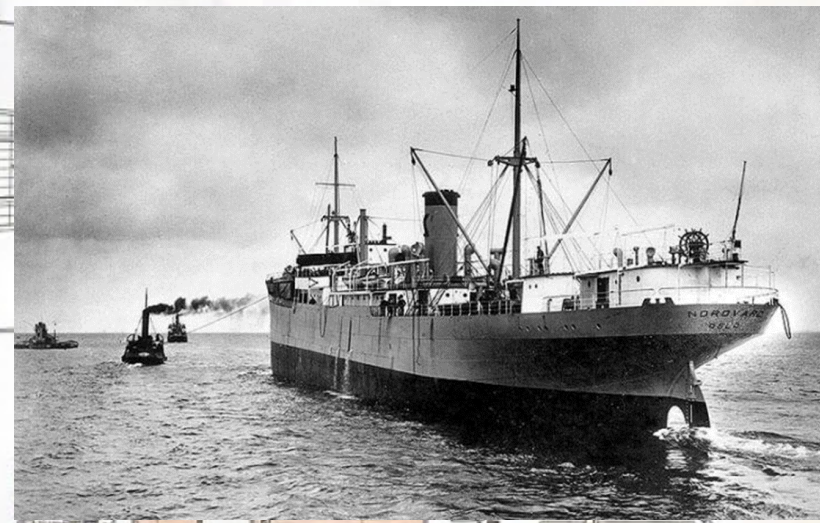
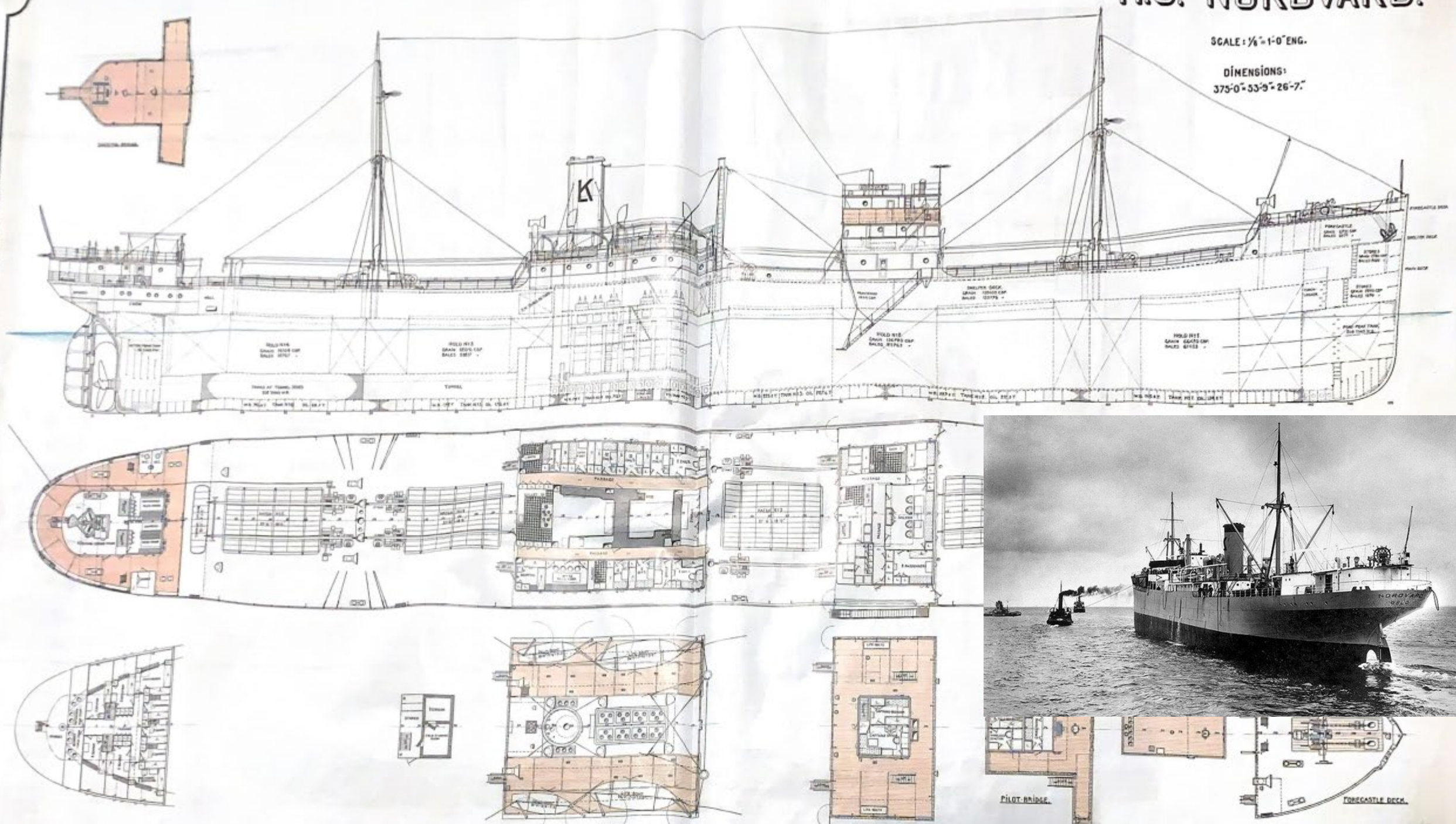
Kystverkets rolle og erfaringer

Rune Bergstrøm

M.S. "NORDVARD."

SCALE: $\frac{1}{8}$ " = 1'-0" ENG.

DIMENSIONS:
375'-0" x 53'-9" x 26'-7"

KYSTVERKET

Nordwards skjebne under krigen

- Fraktet korn fra Australia til Sør-Afrika.
- Ble kapret av det tyske skipet *Penquin*, 16.09.1940. *Norvard* ble beslaglagt av tyskerne
- Det norske mannskapet ble tatt til fange, frigitt senere.

KYSTVERKET

Tatt til Frankrike, ombygd av Nazi-Tyskland

- Ombygd til forsyningsskip for den tyske ubåtflåten
- Lasterom ombygd til fueltanker for ubåter, torpedolager og torpedoverksted, sykestue, oppholdsrom for u-båtmannskaper (tegninger ikke komplette)
- Montert kanoner og maskingeværer på dekk
- Lå i Moss som forsyningsskip fra 23. mai 1944

Bombetoktet 28.12.1944

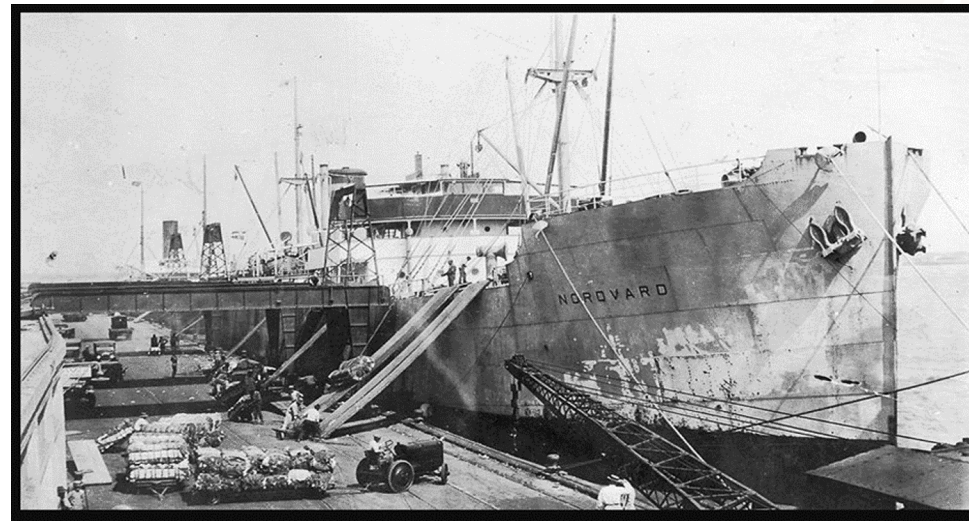
26 britiske bombefly angrep Moss havn
med 126 tonn bomber (kl. 23.30 - 23.59)

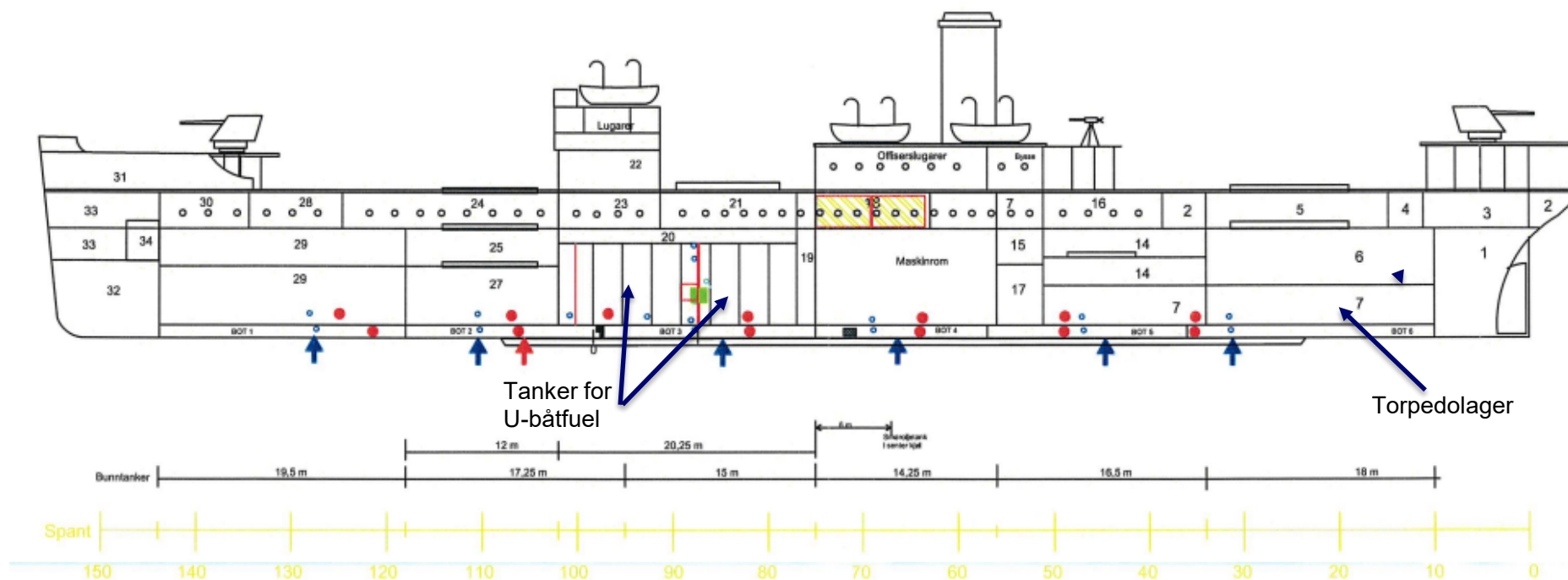
- Nordvard fikk en fulltreffer og gikk raskt ned, trolig omkom 37 personer
- Samtidig ble det sluppet forsyninger til hjemmestyrkene i Våler
- 39 britiske bombefly angrep Horten samtidig, tre skip ble senket (bl.a. en ubåt og et tankskip (Holmengrå))

KYSTVERKET

Flere utfordringer med vraket

Krigsvraket Nordvard ferdig tømt

Krigsskipet Nordvard, som ligger på bunnen av Mossesundet, er nå helt tømt for olje.

KYSTVERKET

Mye av oljen (485 tonn) ble fjernet i 2007 og 2008

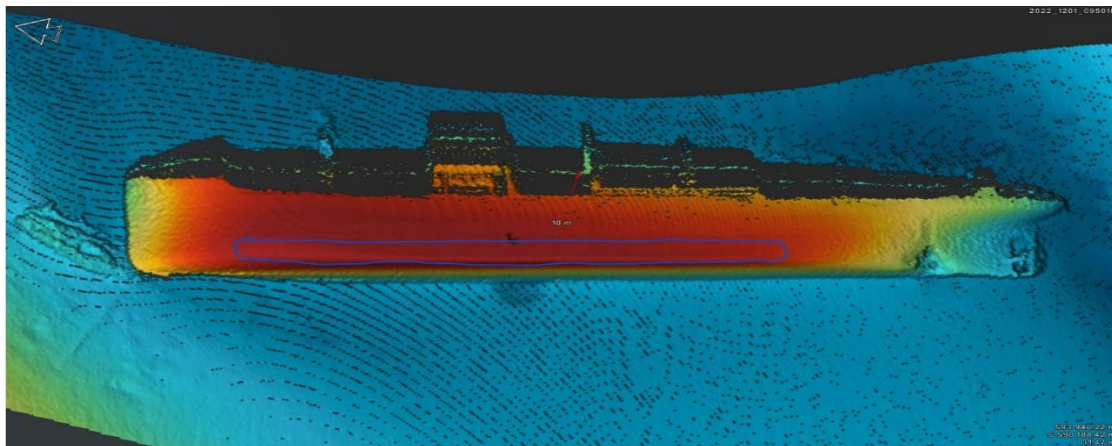

Til sammen er det pumpet opp over 400 tonn med olje fra krigsvraket, noe som er langt mer enn

Større utslipp kom i august 2022, Kystverkets vurderinger

- Kommunen må håndtere mindre hendelser av oljeutslipp på overflaten
- Kystverket måtte kartlegge utslippet og vrakets tilstand
- Hvor langt går kommunens ansvar (tid, ressurspådrag, kostnader, konsekvenser for andre kommunale oppgaver “mindre hendelser”)- etter et par runder garanterte vi for kommunenes/IUA's økonomiske utgifter.
- Videomateriale, vrakets plassering, påvirkning av miljøet, friluftsliv mm, besluttet å iverksette tømming.

Kommunikasjon , fra utfordrende til god

- Faste ukentlige møter med kommunen, statsforvalter, IUA
- Informert formannskap og kommunestyret
- Informasjonsmøte for befolkningen sammen med Moss kommune
- Samordner info på våre hjemmesider

Utlysning av oppdraget

KYSTVERKET

04.05.2023

- Ønsket innovative løsninger for å tømme fra utsiden
- Mye «detektivarbeid». Mangler detaljerte tankplaner, oversikt over spant og avstivere
- Avklaring med marinens eksperter om hvordan en sikker jobb skal utføres, når det gjelder torpedoer, miner og ammunisjon.
- Ønsket hurtig utlysning-rask igangsetting
- Omfattende oppgave, bistand fra innkjøp og Kluge adv.
- Tre av fire tilbud ble akseptert. Gjennomført forhandlinger med to av tre tilbydere
- Kontrakt tildelt SubseaPartner

Subsea Partner har fått oppdraget

DSV Risøy

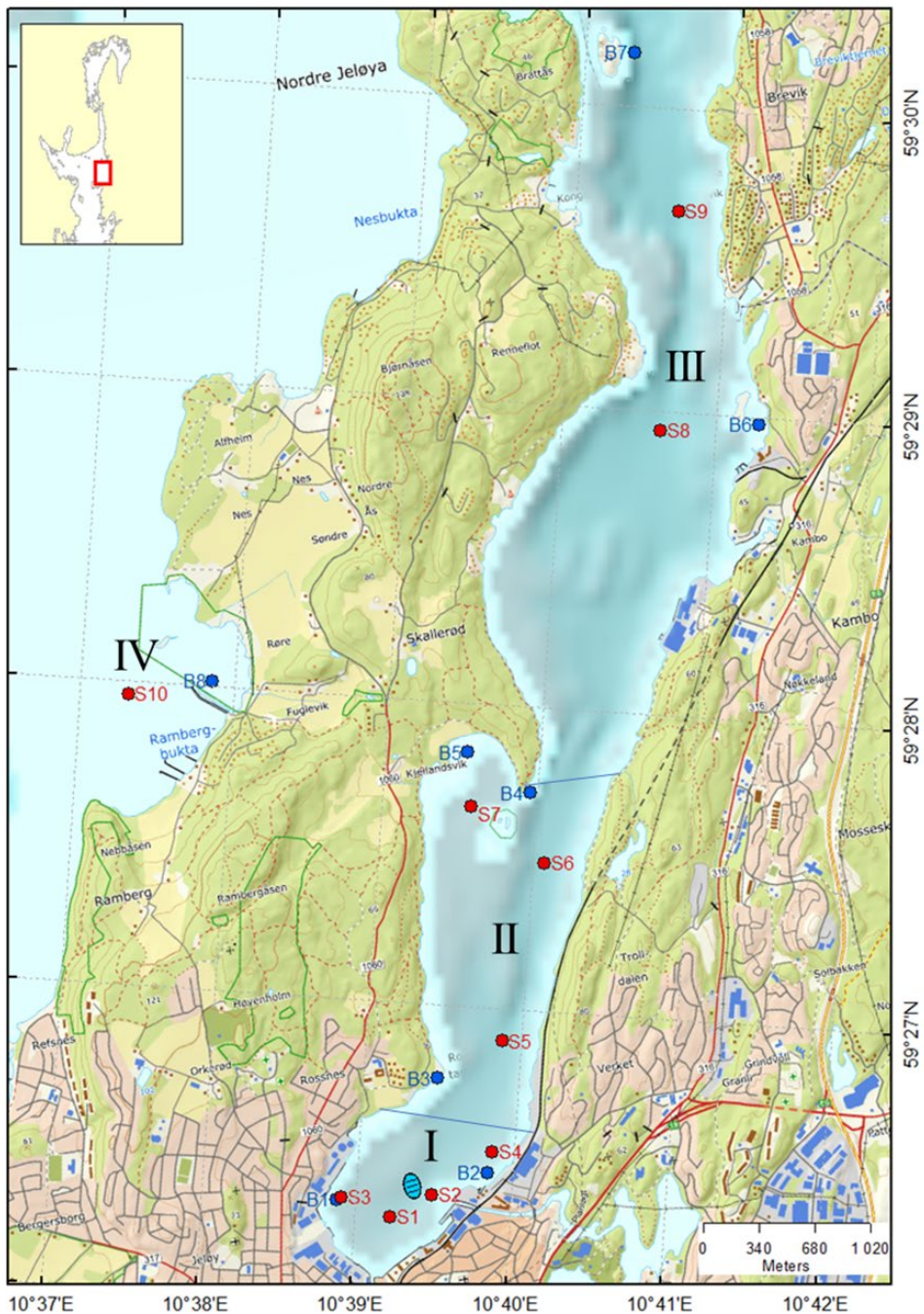

KYSTVERKET

Hva skal utføres?

- Skrogets del som er tilgjengelig skal sjekkes på alle punkter hvor olje kan samles.
- Der olje påvises skal det bores tappehull, og oljen skal pumpes ut.
- Tappehull plugges med ekspanderende pakninger, med mulighet for å kunne åpnes for inspeksjon senere.
- Om det ved inspeksjon vises at det fortsatt finnes olje som lekker fra indre deler av vraket utløses opsjonen - en permanent oljeoppsamling.
- **Tredelt beredskap:** Operatør, IUA og Kystverket.

Miljøundersøkelser

- sediment (røde sirkler)
- blåskjell (blå sirkler)
- taskekrabbe (romertall).
- Senere besluttet å sjekke oljene for toksisitet og fysisk kjemiske egenskaper (operativt fokus)

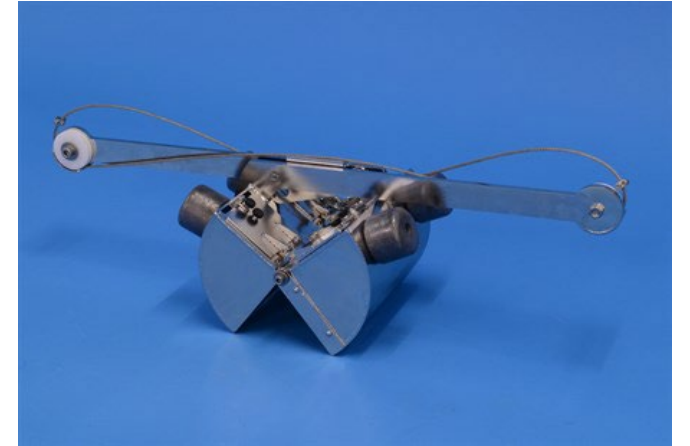
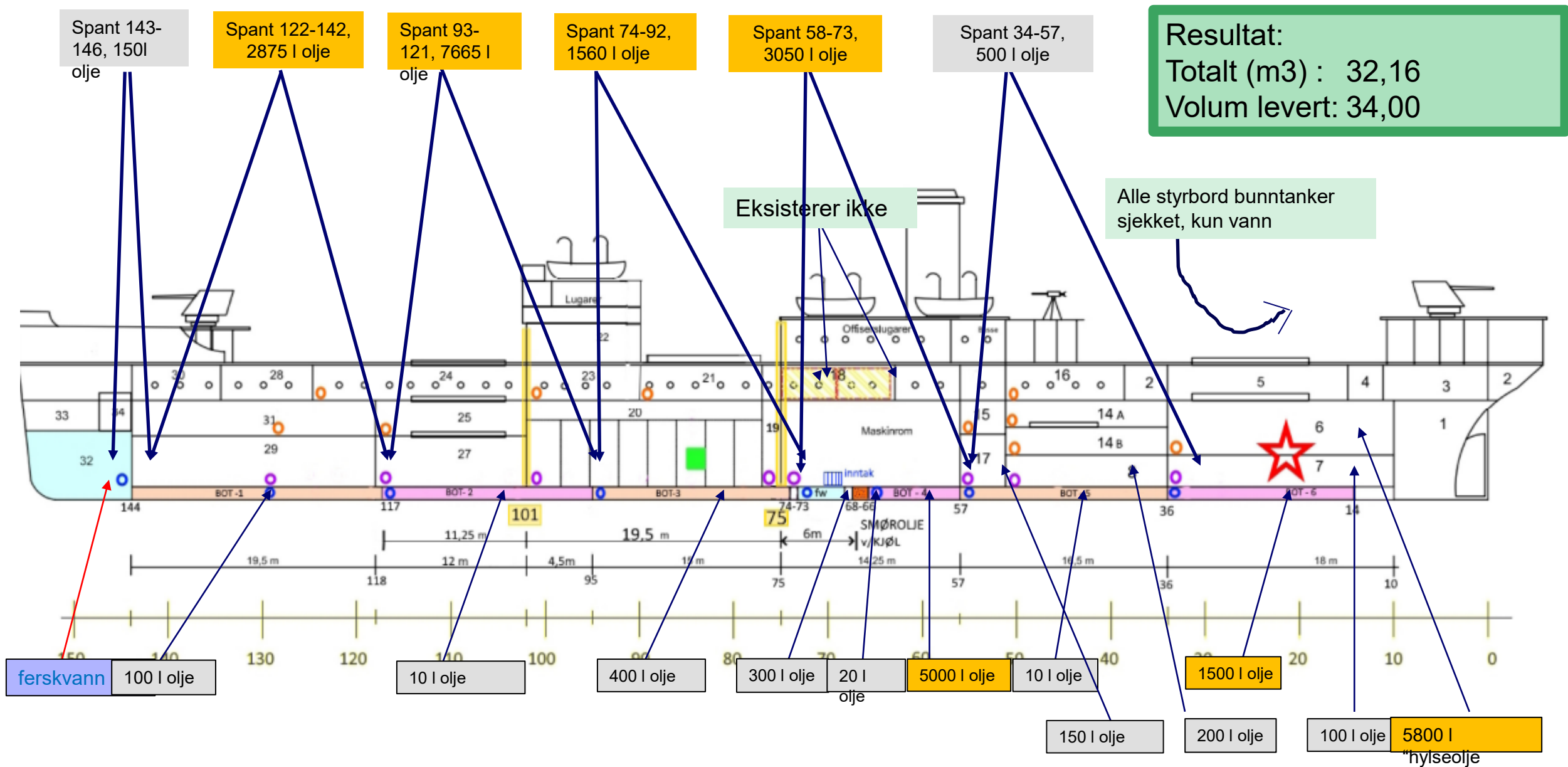

Foto: Haakon Braatu Haaverstad, SNO

Lessons learned

- Relevant erfaring å ta med til videre til andre krigsvrak (erfaringsrapport)
- Legg mye arbeid i beskrivelse av oppdraget ifb. med utlysning, denne må være juridisk gjennomarbeidet og korrekt.
- Bruk tid å ressurser på informasjon og kommunikasjon med alle berørte parter
- Vektlegg intern forankring og styring i Kyv (ens informasjon utad, klare forventninger innad). Avklar tidlig og tydelig forventninger og roller til kommune, IUA og Kyv.
- Følg opp oppdragsgiver tett. Skriv gode referater fra møter, dokumenter avklaring som tas underveis og vær sikker på at det er forstått av begge parter.

KYSTVERKET

Takk for oppmerksomheten

Prosjektgruppen:

Prosjektleder:	John Evensen
Samfunnskontakt:	Rune Bergstrøm
Kommunal beredskap/juridisk:	Lill Veronika Benjaminsen
Anskaffelse/kontrakt/juridisk:	Anette Myran Borgersen
Miljøundersøkelser:	Ingrid Lauvrak
Miljøundersøkelser:	Giedre Agurkyte
Beredskap/operasjon:	Stig Nordaas
Beredskap/logistikk:	Roger Nilsen
Kommunikasjon:	Marte S. Grøndahl

www.kystverket.no